

Катрін Маврікакіс

Небо над Бей Сіті

роман

Переклад Ростислава Немцева

*Nous remercions le Conseil des arts du Canada
de son soutien pour cette traduction*

*Дякуємо Раді мистецтв Канади за підтримку
в реалізації цього проєкту*

Canada Council Conseil des arts
for the Arts du Canada

Catherine Mavrikakis

LE CIEL DE BAY CITY

HÉLIOTROPE

Катрін Маврікакіс

НЕБО НАД БЕЙ-СІТІ

*З французької переклав
Ростислав Нємцев*

ВИДАВНИЦТВО АНЕТТИ АНТОНЕНКО
ЛЬВІВ

УДК 21.133.1(71)

М-12

Катрін Маврікакіс
НЕБО НАД БЕЙ-СІТІ

Роман

З французької переклав Ростислав Немцев

Перекладено за виданням:

Mavrikakis, Catherine, 1961-

Le ciel de Bay City

ISBN 978-2-923511-12-2

© *Héliotrope, 2008*

1960 рік. У кінці Вероніка-Лейн у Бей-Сіті поставили металевий збірний будинок. В нього переїжджає сім'я. Дві сестри, Деніз і Бабетт, по черзі народжують маленьких американців. Вони залишили спустошену війною Європу заради Америки. Здається, що майбутнє належить цьому континентові, де всі щасливіші, все новіше. Але Історію не можна просто відкинути. Амі, дочку Деніз, переслідують мертві, і вона робить дивне відкриття в підвалі маленького металевого будиночка.

Потужний роман, пронизаний спрагою Америки та відчайдушним бажанням покінчити з минулим, «Небо над Бей-Сіті» звинувачує небо у байдужості до наших страждань.

Роман нагороджено Премією колегіантів (2009), Премією книготорговців (2009), Монреальською книжковою премією (2009).

Усі права застережені. Жодну частину цього видання не можна перевидавати, перекладати, зберігати в пошукових системах або передавати в будь-якій формі та будь-яким засобом (електронним, механічним, фотокопіюванням або іншим) без попередньої письмової згоди на це **ТОВ «Видавництво Анетти Антоненко»**.

© Héliotrope, 2008

© Ростислав Немцев, український переклад, 2024

© «Видавництво Анетти Антоненко», 2024

ISBN 978-617-553-047-4

*Тобі, кому належить Америка.
А ще тобі, моя квітко цього континенту.*

Шістдесяті й сімдесяті роки

Від Бей-Сіті в моїй пам'яті залишився ядучий фіолетовий колір. Колір сумного сонця, що заходило за дахи збірних будинків, клонованих один з одного, будинків з листового металу, прикрашених висадженими навколо наступного дня маленькими смішними деревцями. Я пригадую брудний фіолетовий захід, який триває годинами. Фіолетовість, яка доброзичливо догоряє на муркотливій долі маленьких сімей. З п'ятої вечора, коли автомобілі починають займати свої місця біля гаражних дверей, всі простують на кухні. Починають кричати телевізори й радіо мікрохвильовки. Тішаться барбекю, а скейти торохкотять, непропорційно розбиваючи собі колеса; злісно натикаючись на велосипеди й баскетбольні м'ячі, кинуті об стіну, вони перетинають алеї нудьги по всьому континенту.

В Бей-Сіті, щойно закінчується день, як усі шалено зустрічають вечір, готуючись до сну без сновидінь. У Бей-Сіті мої кошмари — сині, а мій біль ще не має імені.

Навіть не знаю, чи є хоч якась затока у цьому маленькому містечку в Мічигані, де я провела вісімнадцять років життя, а особливо оті довгі літні місяці свого малоліття. Я навіть не знаю, чи є тут набережна для прогулянок біля води, дорога, якою американські сім'ї можуть гуляти недільного вечора або ж бігати зі Спаркі, великим лабрадором, після того, як залишать свій чотиридверний «Олдс-мобіль» на прилеглий до узбережжя стоянці. Я не знаю, чи зима на озері Гурон нагадує чимось льодовиковий період, примітивний і забутий, і чи страшно ризикнути й ступити на замерзлу фіолетову воду, коли буревій, що замітає прерії на заході, приносить великі, наче відчай, сніжинки.

Я не знаю, чи дух індіанців Америки ще бродить якимись дикими берегами і чи слово «Понтіак» означає ще щось, окрім марки автомобіля.

Я нічого не знаю про Бей-Сіті. Знаю лише магазин «К-Март»¹ у кінці Вероніка-Лейн, будинок моєї тітки далі за автотрасою, величезне море, яким ми швидко пливли під вітрилом у суботу вранці аж до торговельного молу в Сагіно² скуплятися. А ще оце небо, фіолетове небо, фіалкове небо, гірке, в якому я не бачила для себе жодної долі.

4122, Вероніка-Лейн. Там я і жила. Вероніка-Лейн, вулиця без якоїсь історії, вулиця майбутнього. Я часто кажу собі: «Так, це і є адреса, 4122, Вероніка-Лейн, Бей-Сіті, Мічиган, Сполучені Штати Америки». Я там жила. Так усе й було. Та я не можу в це повірити. Мої дядько з тіткою купили в 1960-х роках той металевий синій будинок, на даху якого видихалося вечірнє сонце. Бабетт ходила вагітною моїм кузеном. Віктор мав народитися на кілька тижнів пізніше за мене, бо моя мати і її сестра домовилися завагітніти водночас, щоб дати життя маленьким новеньким американцям, які змусять їх забути лють войовничої Європи. Будинок зробили на фабриці у Флінті. Величезний тягач залишив його якимось у кінці Вікторія-Лейн. Металеву конструкцію зовсім не шанобливо вивантажили на землю. І машина поїхала знову до Флінта по новий вантаж, який посприє заселенню ще однієї вулиці в Америці. Тоді майже всі будинки робилися неподалік від нас, і мільйони автомобілів збирались у Флінті, у «Дженерал Моторс», чи в Дірборні, у Форда. Заводські труби випльовували огидний сіро-коричневий дим, який і забарвлював літніми вечорами й післяобідньої пори взимку небо Мічигану в отой фіолетовий колір. Тож наш будинок поставили на землю

¹ «K-Mart» — система роздрібних магазинів у США. У 1980–1990 роках була третьою найбільшою світовою торгівельною мережею (після «Walmart» і «Target»).

² Sagino — місто в штаті Мічиган.

Вероніка-Лейн навесні 1960 року. До нього швиденько прилаштували кілька маленьких калічних деревець. З часом вони мали б створити довкола бунгало природне середовище, атмосферу, шляхетність. Трояндові кущі, що їх посадила тітка, аби сховати зад гримотливого кондиціонера, і які закривали вікна, теж мали б з роками олюднити наш будинок кобальтового кольору. Я й досі згадую синю фіброму в кінці Вікторія-Лейн, оте металеве житло, в якому було щось від бункера. То був наш дім, наша господарка. Будинок, здавалося, був радше пережитком якогось апокаліпсису, ніж повноцінною обіцянкою майбутнього. З часом інші пухлини з жерсті вкрили нашу вулицю. Рак побуту розрісся, став нашим середовищем, нашим батогом.

Ми з кузеном народжуємося в 1961 році. Я з'явилася одного літнього дня у фіолетовій спеці в ту мить, коли моя мати, моя тітка і мій дядько копали під будинком підвал, який ми називатимемо *бейсмент*. Саме там ми з кузеном граємо у ковбоя й індіанку, а пізніше — у пінг-понг. Там же дядько розмальовує свої картини яскравими кричущими кольорами, які нагадують йому «просте життя у країні його походження», як кажуть мої мати і тітка, коли глузують з нього. Під будинком міститься темна печера, в якій ми, малі, розважаємося, наганяючи страху одне на одного, і ростемо, тоді як пральна машина шумно труситься, запускає ще один цикл, а сушарка дозволяє собі виробляти кульбіти й піруети з нашими футболками, білизною і рушниками. В *бейсменті* весь час смердить. І нічого не можна зробити. І навіть запах текстильних фарб мого дядька не здатен перекрити припах плісняви, який стискає нам горло, щойно ми потикаємося на дерев'яні сходи, й отрує увесь будинок. Особливо огидним той запах був мені влітку, навіть попри те, що моя тітка намагалась його позбутися, розбризкуючи у великій кількості освіжувач «Glade» із запахом весняної свіжості, від якого у нас із кузеном, у двох печальних дітей-астматиків, па-

Кінець безкоштовного
уривку. Щоби читати
далі, придбайте, будь
ласка, повну версію
книги.